

Asia: VN/463/2021

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta lastensuojelulain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

1. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden asiakasmitoitus 35 lasta/sosiaalityöntekijä vuoden 2022 alusta ja 30 lasta/sosiaalityöntekijä vuoden 2023 alusta. (13 b §). Mitä vaikutuksia näette ehdotuksella olevan?

Muutos on ehdottoman kannatettava, haasteeksi tulee työntekijöiden rekrytointi. Toisaalta lakiehdotus mahdollistaa työn hallinnan tunteen lisääntymisen ja sitä kautta tekee työstä houkuttelevamman. Muutos on välttämätön lapsen oikeuksien toteuttamiseksi.

2. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi lastensuojeluviranomaisen kansainvälisestä toimivallasta (17 §), lastensuojelun järjestämis- ja kustannusvastuusta kansainvälisissä tilanteissa (17 a §) sekä lastensuojelun tarpeen arvioinnista ulkomailla (17 b §). Selkiyttääkö sääntely rajat ylittäviä tilanteita?

Selkiyttää.

3. Esityksessä ehdotetaan säädettävän lapsen sosiaalihuollon asian vireille tulosta ja lapsen palvelutarpeen arvioinnista (26 §). Onko ehdotettu sääntely selkeä?

On selkeä.

4. Esityksessä ehdotetaan säädettävän tehostetusta avohuollon tukitoimesta (37 b §). Mikä on näkemyksenne sääntelyn selkeydestä suhteessa muihin lastensuojelun avohuollon palveluihin?

Ehdotus raamittaa työntekijän työskentelyä, jotta turhia palveluja ei ole päällekkäin ja jotta ne ovat oikea-aikaisia, perheen arkiympäristöön tuotavia, eivätkä pitkity turhaan, koska arviointi tulee tehdä kahden kuukauden välein. Lisäksi ehdotus tukee systeemistä työskentelyä ja on asiakasnäkökulmasta edellistä parempi.

5. Onko esityksessä ehdotettu 49 a §:n 2 momentin c-kohdan päihdehoidon vieroitushoidon ja kuntoutuksen sekä sijaishuollon integroitua palvelu ja sitä koskeva päätöksenteko (49 b §) sääntelyltään selkeä ja toteutettavissa käytännössä?

Sääntely päätöksenteosta on selkeä.

6. Esityksessä ehdotetaan erityisen huolenpidon palvelun tuottamisen keskittämistä julkisen sektorin toimijoille (60 d §). Muutokseen esitetään pitkää siirtymäaikaan vuoteen 2026 asti. Mitä käytännön vaikutuksia näette ehdotuksilla olevan?

Moni hyvä palveluntuottaja (esim. voittoa tavoittelemattomat säätiöt) putoaa palvelun tuottajista pois. Valvonta on selkeämpää.

7. Esityksessä ehdotetaan vähimmäishenkilöstömitoituksia vaativan sijaishuollon ja erityisen huolenpidon palveluihin (59 a §). Mitoitukset porrastetaan vuosille 2022–2026, täysimääräisinä mitoitus tulisivat voimaan vuonna 2026. Mitä käytännön vaikutuksia näette ehdotuksella olevan?

Siirtymäaika mahdollistaa sen, että kunnat ehtivät valmistautua henkilöstömitoitukseen (koulutukset, opetuksen järjestäjät).

8. Esityksessä ehdotetaan uutta säännöstä kiinnipitämisestä lapsen laitoksesta poistumisen estämiseksi (68 a §). Onko sääntely riittävän selkeä ja millaisia käytännön vaikutuksia näette ehdotuksella olevan?

Sääntely on selkeä. Muutos vaatii henkilökunnan säännöllistä koulutusta ja koulutuksen ylläpitoa. On huolehdittava, ettei kyseeseen tule vallankäyttö lapsiin nähden vaan kyse on nimenomaan lapsen ja muiden laitoksessa asuvien lasten ja aikuisten turvallisuuden takaamiseksi tehty, viimesijainen toimenpide.

9. Esityksessä ehdotetaan muutettavan luvatta laitoksesta poistuneen lapsen palauttamista koskevaa nykyistä säännöstä (69 a §) siten, että siinä säädetty kiinniottaminen mahdollistaa poliisille toimivallan lapsen kiinniottamiseksi virka-apuna. Poliisin virka-apun antamisesta säädetään tarkemmin uudessa 69 b §:ssä. Onko ehdotettujen 69 a § ja 69 b § sääntely riittävän selkeä ja millaisia käytännön vaikutuksia näette ehdotuksilla olevan?

Selkeää ja parannusta entiseen on se, että poliisi on velvollinen antamaan virka-apua. Hämmäntävää kuitenkin on mitä kiinniotto-oikeus tuo lisää, jos sijaishuoltoapaikan ohjaaja ei voi ottaa lasta fyysisesti kiinni. Lisäksi muutos tuo työntekijöille lisää työtä ja käytännön työ monimutkaistuu.

10. Esitys sisältää muutoksia työryhmän ehdotuksiin päihdehoidon vieroitushoidon ja kuntoutuksen sekä erityisen huolenpidon jakson aikana tehtävistä rajoitustoimenpiteistä ja yhteydenpidon erityisestä rajoittamisesta (71 § ja 72 §). Millaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla näette olevan lapsen päihdehoidon vieroitushoidon ja kuntoutuksen sekä erityisen huolenpidon jakson toteuttamiseen?

Vieroitus ja kuntoutus ovat realistisempaa toteuttaa, kun kyseisiä rajoitustoimenpiteitä voidaan käyttää.

11. Vapaamuotoiset huomiot edellä mainittuihin säännöksiin:

Yhteydenpidon rajoittamista koskien, on hyvä, että päätöksessä voidaan mainita keitä henkilöitä päätös ei koske. Kehon ulkoinen tarkastus on tarpeellinen lisä ja riittävän selkeä.

Pajunen Merita
Porin kaupunki - Kaupunginhallitus 17.5.2021 § 384

